

En aquesta resolució s'han ocultat les mencions a la entitat afectada per tal de donar compliment a l'art. 17.2 de la Llei 32/2010, atès que en cas de revelar el nom de la població afectada, es podrien identificar també les persones físiques afectades.

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. PT 55/2017, instat pel Sr. (...) contra el CEIP "...", dependent del Departament d'Ensenyament.

Antecedents

1.- En data 11/10/2017 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, un escrit del Sr. (...), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret de cancel·lació, que havia exercit prèviament davant el CEIP "... (en endavant l'Escola), dependent del Departament d'Ensenyament. En concret, la persona reclamant sol·licitava que se suprimissin les seves dades de caràcter personal

La persona reclamant aportava còpia d'un escrit de data 29/8/2017 per mitjà del qual exercia el dret de cancel·lació davant l'Escola.

2.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 17/10/2017 es va donar trasllat de la reclamació a l'Escola, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3.- La Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa (en endavant DGAFCE) del Departament d'Ensenyament va formular al·legacions mitjançant escrit de data 10/11/2017, en el qual exposava, en síntesi, el següent:

- Que: *"El 6 de setembre de 2017, el CEIP (...) rep un burofax del Sr. (...)sol·licitant el dret de cancel·lació de les seves dades."*
- Que: *"En data 21 de setembre, el CEIP (...) informa al Sr. (...)que per tal de procedir o no a la cancel·lació de les seves dades farà una consulta als Serveis Territorials a Barcelona Comarques del Departament d'Ensenyament."*
- Que: *"El 4 d'octubre de 2017, els Serveis Territorials a Barcelona Comarques trameten un informe a la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament a fi de valorar la possibilitat de formular una consulta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, que permeti atendre adequadament la sol·licitud de l'interessat. Aquesta consulta s'estava preparant en aquests moments, però s'ha creuat amb la reclamació del Sr. (...), per la qual cosa passem a fer la consulta amb aquest escrit."*
- Que: *"Els dubtes per procedir o no a la cancel·lació de les seves dades tenen a veure amb les següents qüestions:*
 - o *El Sr. (...)fonamenta la seva petició de cancel·lació de les seves dades en el fet "que la cancel·lació comporta que mai més, durant el període*

en què la menor sigui alumna, el reclamant de la cancel·lació tingui coneixement de cap fet i detall de la situació personal, acadèmica, de salut o seguretat de la mateixa." Per la informació que consta en el CEIP (...), el Sr. (...) continua tenint la pàtria potestat de l'alumna (...), per la qual cosa creiem que la cancel·lació de les dades pot anar en detriment dels deures intrínsecs de la pàtria potestat, d'acord amb el capítol IV (potestat parental) del títol III (la família) de la Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi Civil de Catalunya relatiu a la persona i a la família. En aquest sentit, hi hagut denúncies creuades entre els pares de l'alumna que en alguns casos ja estan finalitzats o arxivats i en altres encara continuen oberts, però, en tot cas, la pàtria potestat la manté el Sr. (...) per la qual cosa la cancel·lació de les dades pot comportar l'incompliment dels deures intrínsecs de la pàtria potestat com s'ha exposat anteriorment."

- *Les dades del Sr. (...) només poden ser consultades pel CEIP (...), els Serveis Territorials i els Serveis Centrals del Departament d'Ensenyament durant l'etapa d'escolarització de la seva filla en un centre educatiu del Servei d'Educació de Catalunya sense que terceres persones tinguin accés."*
- *Que: "En aquest sentit, des de la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa us sol·licitem, més que fer al·legacions, que ens indiqueu la manera de procedir en aquesta qüestió, ja que la consulta que es plantejava enviar a l'APDCAT era precisament el tractament d'aquesta petició per les seves circumstàncies concretes. Tenint en compte que el Sr. (...) té la pàtria potestat de l'alumna (...), la cancel·lació de les seves dades pot suposar que el CEIP (...) no es pugui posar en contacte amb ell en cas de necessitat i per tant no complir amb els deures establerts pel fet de tenir la pàtria potestat."*

Juntament amb aquest escrit, la DGFACE aportava còpia de la documentació següent:

- 1) Còpia de l'escrit de data 29/8/2017 per mitjà del qual la persona reclamant exercia el dret de cancel·lació davant l'Escola i el Departament d'Ensenyament.
- 2) Ofici de data 18/9/2017 per mitjà del qual l'Escola comunicava a la persona reclamant *"que estem fent les gestions pertinents amb els Serveis Centrals del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, per tal de poder atendre adequadament la vostra sol·licitud."*
- 3) Justificant de recepció de l'ofici esmentat al punt 2 per part de la persona reclamant. En concret, consta que s'ha rebut el 21/9/2017.

Fonaments de Dret

1.- És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- L'article 16 de la LOPD, relatiu al dret de cancel·lació, determina el següent:

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- “1. El responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de rectificació o cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies.*
- 2. Han de ser rectificades o cancel·lades, si s'escau, les dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa aquesta Llei i, en particular, quan aquestes dades siguin inexactes o incompletes.*
- 3. La cancel·lació dóna lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.*
- 4. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat comunicades prèviament, el responsable del tractament ha de notificar la rectificació o la cancel·lació efectuada a qui s'hagin comunicat, en cas que aquest últim mantingui el tractament, que també ha de procedir a la cancel·lació.*
- 5. Les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat.”*

Per la seva banda, l'article 31.2 del RLOPD, disposa el següent:

“2. L'exercici del dret de cancel·lació dóna lloc al fet que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sens perjudici del deure de bloqueig conforme a aquest Reglament. (...)”

L'article 32 del RLOPD, apartats 1 i 2, determina el següent:

“1. (...)”

En la sol·licitud de cancel·lació, l'interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau.

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal de l'afectat, igualment l'hi ha de comunicar en el mateix termini.”

D'altra banda, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

“1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació.”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, disposa el següent:

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

3.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si l'entitat reclamada –com a responsable del fitxer/tractament corresponent- ha resolt i notificat, dins el termini previst per la normativa aplicable, el dret de cancel·lació exercit per la persona reclamant, ja que precisament el motiu de queixa de la persona que inicià el present procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta dins del termini previst a l'efecte.

A aquest respecte, consta que en data 6/9/2017 la persona reclamant per mitjà de burofax va exercir el dret de cancel·lació davant l'Escola. D'acord amb els articles 16 LOPD i 32 RLOPD, l'Escola havia de resoldre i notificar la petició de cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la data de recepció de la sol·licitud.

En relació amb la qüestió del termini, cal tenir en compte que de conformitat amb l'article 21.3 b) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC) i l'article 41.7 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (en endavant, LRJPCat), d'una banda, el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part –com és el cas- s'inicia des de la data en què la sol·licitud va tenir entrada en el registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació. I d'altra banda, que el termini màxim ho és per resoldre i notificar (article 21 de la LPAC), de manera que abans de finalitzar aquest termini s'haurà d'haver notificat la resolució, o si més no haver-se produït l'intent de notificació degudament acreditat (art. 40.4 LPAC).

Doncs bé, ni l'Escola ni el Departament d'Ensenyament no han acreditat haver donat resposta en el termini de deu dies previst a l'efecte. A aquest respecte, cal indicar que l'ofici de data 18/9/2017 per mitjà del qual el CEIP comunica a l'aquí reclamant que realitzarà les gestions pertinents per tal de respondre la seva petició adequadament, no serveix als efectes de considerar que es resol la petició de cancel·lació. De fet, la DGAFCE admet la seva manca de resposta en termini, si bé ho atribueix als dubtes que els generà la sol·licitud de cancel·lació.

Al respecte, la DGAFCE assegura que davant aquests dubtes, tenia intenció de formular consulta a l'Autoritat sobre la resolució de la sol·licitud de cancel·lació, però abans de fer-ho va tenir coneixement de la present reclamació, motiu pel qual, en l'escrit d'al·legacions formulades en el tràmit d'audiència, manifesta aquest desig que *“ens indiqueu la manera de procedir en aquesta qüestió”*. Certament, cal admetre una certa complexitat del cas plantejat, però l'eventual dificultat per pronunciar-se no excusa el deure de resoldre (art. 88.5 de la Llei 39/2015), i de fer-ho en el termini previst a l'efecte, quan no procedeix l'aplicació de cap dels supòsits de suspensió del dit termini (art. 22 de la Llei 39/2015).

En conseqüència, procedeix l'estimació formal de la reclamació, que es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret de cancel·lació, ja que l'Escola no va resoldre i notificar en forma i termini la dita sol·licitud presentada la persona afectada. Això sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

4.- Una vegada assentat l'anterior, convé analitzar el fons de la reclamació, respecte el qual la DGAFCE planteja els seus dubtes en l'escrit d'al·legacions presentat durant el tràmit d'audiència. Com a punt de partida cal tenir en compte que els articles 16 LOPD i 31.2 RLOPD regulen el dret de cancel·lació com el dret de l'afectat a que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sense perjudici del deure de bloqueig. Així, el dret de cancel·lació regulat a la LOPD és un dret personalíssim i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal.

És per això que les limitacions a aquest dret de cancel·lació han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Així, els casos en què la pròpia LOPD exceptua el dret de cancel·lació es recullen al seu article 16, apartats 3 i 5; i també a l'article 33, punts 1 i 2, del RLOPD.

La persona reclamant va exercir el dret de cancel·lació, per mitjà de burofax de data 6/9/2017, en els termes següents: *"Que es procedeixi a acordar la cancel·lació de les dades personals meves sobre els quals s'exercita el dret (...).*

Que si les dades cancel·lades han estat comunicades prèviament es notifiqui al responsable del fitxer la cancel·lació practicada (...).

Que la cancel·lació comporta que mai més, durant el període en què la menor sigui alumna, el reclamant de la cancel·lació tingui coneixement de cap fet i detall de la situació personal, acadèmica, de salut o seguretat de la mateixa."

Els dubtes que planteja la DGFACE es basen, en essència, en què la persona aquí reclamant -de qui l'Escola disposa de les seves dades com a progenitor de la menor allà escolaritzada- continuaria en exercici de la pàtria potestat de l'alumna, de manera que l'eventual cancel·lació de les dades *"pot anar en detriment dels deures intrínseca de la pàtria potestat"* i *"pot suposar que el CEIP (...) no es pugui posar en contacte amb ell en cas de necessitat i per tant no complir amb els deures establerts pel fet de tenir la pàtria potestat"*. Així mateix, la DGFACE afegeix que existeixen *"denúncies creuades entre les pares de l'alumna que en alguns casos ja estan finalitzats o arxivats i en altres encara continuen oberts."*

En relació amb aquesta qüestió de la potestat parental, la persona reclamant manifestava en el seu escrit de reclamació que ja no l'exercia, però ho feia en els termes següents: *"sin ejercer la patria potestad y habiendo renunciado a la menor expresamente ante la Juez del Divorcio Contencioso por sus actuaciones"*. A aquest respecte, cal tenir present que l'article 236-6 de la Llei 25/2010, del 29 de juliol, del Llibre segon del Codi Civil de Catalunya (en endavant, CCCat) quan regula la privació de la potestat parental disposa que la privació d'aquesta *"s'ha de decretar en un procés civil o penal i és efectiva des que la sentència esdevé ferma, sens perjudici*

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

que es pugui acordar cautelarment de suspendre'n l'exercici" (apartat 3), extrem que la persona reclamant no ha acreditat. És més, fins i tot per al supòsit en què s'hagués acordat judicialment la privació de la potestat parental, l'apartat 6è del mateix precepte determina que tal privació *"no eximeix els progenitors de complir l'obligació de fer tot el que calgui per assistir els fills ni la de prestar-los aliments en el sentit més ampli"*. Per tant, inclús després d'haver-se decretat la privació de la potestat parental per sentència ferma, persisteix l'obligació de prestar assistència i aliments a la seva filla.

En conseqüència, mentre la filla de l'aquí reclamant romanguí escolaritzada, l'Escola no pot cancel·lar les dades de l'aquí reclamant, i això de conformitat amb el que disposa l'article 4.5 de la LOPD, segons el qual les dades de caràcter personal no es poden cancel·lar mentre no hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per la qual han estat recollides o registrades. Així doncs, l'Escola ha de conservar aquelles dades personals de l'aquí reclamant que resultin necessàries per garantir l'exercici de la potestat parental per part dels progenitors, com serien les dades de contacte. I per a l'eventualitat que es privés l'aquí reclamant de la seva potestat parental per sentència ferma, de conformitat amb l'article 236-6 CCCat abans transcrit, l'Escola podria seguir tractant les dades de l'aquí reclamant que resultessin necessàries per assolir el compliment de les obligacions d'assistència i aliments de la seva filla.

En definitiva, i des de la perspectiva del fons de l'assumpte, procedeix desestimar la present reclamació de tutela del dret de cancel·lació, per les raons exposades en aquest fonament de dret.

5.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. D'acord amb això, i atès que la reclamació s'estima formalment davant la manca de resposta a la sol·licitud de cancel·lació, procedeix requerir l'Escola per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, contesti a la persona reclamant sobre la seva petició de cancel·lació, tenint en compte el que s'ha assenyalat en el fonament de dret anterior. Un cop s'hagi notificat a la persona reclamant la dita resposta, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar per raons formals la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...) contra l'Escola (...) i desestimar-la en quant el fons, per les raons exposades en el fonament de dret 4t.

Segon.- Requerir l'Escola (...) per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució doni resposta a la sol·licitud de

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

cancel·lació, en la forma assenyalada al fonament de dret 5è, i posteriorment, cal que l'Escola en doni compte a l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a l'Escola (...), a la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament, i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)